

Målbeskrivelse for fagområde:

Esofagus, cardia og ventrikel kirurgi (ECV-kirurgi)

Baggrund

Ved fagområdet Esophagus, cardia og ventrikel kirurgi (ECV-kirurgi) forstås behandling af kirurgiske lidelser i spiserør, overgangszone, mavesæk og duodenum. Historisk set har området været dækket af abdominalkirurger med speciale i kirurgisk gastroenterologi. På grund af tiltagende krav til kvaliteten af kirurgien, herunder både cancer-kirurgi og den benigne kirurgi, er der nødvendigvis sket en udspecialisering i oesophagus-ventrikel kirurgi, ligesom det er tilfældet indenfor HPB-kirurgi, og kolorektal kirurgi. Oesophagus-ventrikel kirurgi og HPB-kirurgi i Danmark har i nyere tid været varetaget af de samme kirurgteams, men disse to delfunktioner er nu så specialiserede, at de hver for sig bør varetages af specialister / dedikerede kirurger. Samarbejdet med andre specialer (onkologi, thoraxkirurgi, anæstesiologi, patologi) udgør en vigtig del af funktionen for ECV-kirurgien. Grundlaget for uddannelsen af speciallæger der skal opnå anerkendelse i fagområdet ECV-kirurgi er speciallægeanerkendelse i kirurgi eller thoraxkirurgi, idet udredning, operation og postoperativ pasning er et team samarbejde mellem Thorax kirurger og øvre abdominal kirurger, som fastlagt i specialeplanen fra Sundhedsstyrelsen

Afgrænsning eller definition

Ved fagområdet Esophagus, cardia og ventrikel kirurgi (ECV-kirurgi) forstås behandling af kirurgiske lidelser i spiserør, overgangszone, mavesæk og duodenum.

Området omhandler behandling af akutte tilstande som traumer, blødninger og perforationer i det omfang sådanne lidelser ikke har kunnet behandles under fagområdet akut kirurgi / traumatologi. Afgrænsningen overfor dette speciale er flydende da det ofte vil afhænge af den enkelte kirurgs kompetencer i den enkelte situation. På den baggrund bør retningslinier for diagnose, behandling og kontrol af flere af de i fagområdets involverede lidelser (ex. præmaligne lidelser, akutte tilstande mm) udarbejdes i samarbejde med tilstødende fagområder og specialiteter, såsom akutkirurgi, thoraxkirurgi og medicinske specialer som medicinsk gastroenterologi

Organisatorisk og strukturel placering

Fagområdet beskrives af et eller flere relevante videnskabeligt selskaber, som opstiller uddannelseskraV og attesterer erhvervelsen af kompetencer. I dette tilfælde vil det sige Dansk Kirurgisk Selskab og Dansk Selskab for Thoraxkirurgi. Uddannelsen foregår på de danske ECV-centre (Rigshospitalet, Universitetshospitalerne i Århus/Ålborg og Odense), som af Dansk Kirurgisk Selskab og Sundhedsstyrelsen er godkendt til formålet. Ophold på højtspecialiserede centre/ ekspertcentre for benign esophagus, cardia og ventrikel kirurgi samt bariatrisk kirurgi kan indgå.

Et fokuseret studieophold i udlandet kan også komme være tællende. Uddannelsens varighed er minimum 24 måneder, med krav om opnåelse af veldefinerede kompetencer. Der ønskes oprettet 2-årige fellowships i Danmark i ECV-kirurgi. Der er oprettet et ECV fagområde der indeholder uddannelseskraV der er identiske med overnationale kraV i henhold til UEMS Oesophago-gastric division (OG-division) eksaminationskraV, pensum og efterfølgende eksamination. Efter endt "fellowship" med erhvervelse af de praktiske færdigheder, kurser og videnskabelig aktivitet som kræves, vil Dansk Kirurgisk Selskab/ Dansk Thorax kirurgisk selskab certificere at fagområdets kraV er opnået.

Lægelig Kompetence

Man skal kunne opstille en behandlingsstrategi i henhold til 3.1. Kirurgisk ekspert

3.1.1 Vidensmål

- At kende og kunne diagnosticere esophagus, cardia og ventrikel sygdomme (herunder duodenale sygdomme), professionelle standarder for disse sygdomme og udføre dem. Man skal kunne håndtere postoperative komplikationer der måtte opstå i forbindelse med ECV-kirurgi.
- Mål, kendskab og færdigheder for ECV fagområdet er alle som efter opnåelse af ”eligibility for examination for OG surgery” og kan også ses her i udspecificeret i uddannelsesvurdering og antal procedurer.
- Det skal bemærkes at UEMS kravene er opstillet efter princippet om ”transferable competances” og større antal operationer indenfor enkeltområder at kravene kan erstatte opfyldelse af kravene i andre områder. Af samme grund er OG ”Syllabus” og OG ”knowledges and skills” indsat i denne målbeskrivelse.

3.1.2 Klinisk intellektuelle færdigheder

Ventriklen:

Der forudsættes grundigt kendskab til:

- Ventriklen, duodenum og esophagus anatomi og de anatomiske varianter.

- Ventriklen, duodenum og esophagus funktion og fysiologi, inklusiv ventriklens endokrine betydning for tarmsystemet.
- Ætiologi, patofysiologi og behandling af benigne lidelser i ventrikel-duodenum, cardia og esophagus
- Primære maligne øvre gastrointestinale tumores: Ætiologi, patofysiologi og komplikationer, diagnoser, behandling, og prognose med og uden behandling (carcinomer, GIST, Malt)
- Primære benigne øvre gastrointestinale tumores: Ætiologi, patofysiologi og komplikationer, diagnoser, behandling og prognose med og uden behandling
- Infektiose sygdomme i ventrikel, og esophagus : Ætiologi, patofysiologi og komplikationer, diagnose, behandling og prognose
- Øvre Gastrointestinale traumer: Ætiologi, patofysiologi og komplikationer, diagnose og behandling.
- Øvre Gastrointestinale blødninger: Ætiologi, patofysiologi og diagnose, behandling og komplikationer.
- Palliativ behandling af maligne ECV lidelser
- Bariatrisk kirurgi (indikationer, behandling, komplikationer og disses behandling) – Denne funktion påtænkes at være ekspert område under den almindelige uddannelse, men ansvar for det teoretiske indhold i denne ekspertfunktion bør ligge i ECV fagområdet.
- Reflukskirurgi ((indikationer, behandling, komplikationer og disses behandling)

Der forudsættes basisviden i:

- Refluks sygdom, ulcus sygdom, hypersekretoriske tilstande, neuroendocrine sygdomme, vaskulære malformationer
- Behandling (farmakologisk, radiologisk) af blødende øvre gastrointestinale lidelser
- Arvelige ventrikel og esophagus lidelser

Kendskab til følgende databaser og til anmeldelse hertil:

- DECV databasen
- Cancerregisteret
- Kendskab til endoskopioplæring via simulator
- Deltage aktivt i multidisciplinære teams, herunder erhverve kendskab til:
- Operationspræparaters præparation og lymfeknudeudtagning

3.1.3 Tekniske færdigheder

Vurdering:

DOPF – Direkte Observation af Praktiske Færdigheder

VOT – Vurdering af Operativ Teknik

Esophagus - cardia

- Optimering af patienter til Esophagus- cardia resektion inklusiv udvælgelse og diagnostisk work-up af patienten (DOPF)
- Evaluering og beslutningstagning om kirurgisk resektabilitet (DOPF)
- Strategier for at øge resektabiliteten (DOPF)
- Teknikker og omfanget af endoskopisk behandling ved akutte, præmaligne, maligne lidelser i esophagus (DOPF;VOT)
- Teknikker og omfanget af R0 resektion ved maligne tumorer i esophagus og ventrikel (DOPF;VOT)
- Teknikker ved bariatrisk kirurgi (by-pass, gastrisk sleeve) (kendskab til)
- Teknikker ved reflux kirurgi (kendskab til)
- Teknikker ved kirurgi for paraesophageale hernier (kendskab til)
- Basis teknikker i laparoskopisk resektion af ovenstående lidelser (kendskab til)
- Behandling af komplikationer: abscesser, blødning, anastomoseinsufficiens og infektioner (DOPF)

- Perioperativ pleje (DOPF)

Ventrikel- duodenum

- Optimering af patienter til Esophagus- cardia resektion inklusiv udvælgelse og diagnostisk work-up af patienten (DOPF)
- Evaluering og beslutningstagning om kirurgisk resektabilitet (DOPF)
- Strategier for at øge resektabiliteten (DOPF)
- Teknikker og omfanget af endoskopisk behandling ved akutte, præmaligne, maligne lidelser i ventrikel og duodenum (DOPF;VOT)
- Teknikker og omfanget af R0 resektion ved maligne tumorer i ventrikel og duodenum (DOPF;VOT)
- Teknikker ved bariatrisk kirurgi (by-pass, gastrisk sleeve) (kendskab til)
- Teknikker ved reflux kirurgi (kendskab til)
- Teknikker ved kirurgi for paraesophageale hernier (DOPF;VOT)
- Basis teknikker i laparoskopisk resektion af ovenstående lidelser (kendskab til)

- Behandling af komplikationer: abscesser, blødning, anastomoseinsufficiens, duodenalstumps insufficiens og infektioner (DOPF)
- Perioperativ pleje (DOPF)
- Teknikker ved diagnostik, behandling og palliering af præmaligne og maligne sygdomme i papilregionen (kendskab til)

3.2 Andre roller

Generelle professionelle evner

- Rådgivning af patienter med ECV-sygdomme inkl. deres familier
- Besiddelse af evnen til at rådgive en kollega kirurg akut hvis vedkommende har et ECV problem lokalt, som kræver øjeblikkelig behandling
- Skal kunne tage vare på patienter som behøver palliativ behandling
- Skal være god til at kommunikere og samarbejde
- Skal kunne udføre praktisk evidens baseret medicin: Erfaring med audit, kliniske trials, journalgennemgang
- Skal have evnen til at agere i et multidisciplinært miljø

- Skal kunne forstå medikolegale og etiske problemstillinger
- Skal kunne indsamle informationer til og modtage informationer fra databaser
- Skal have forståelse for at den aktuelle viden ændrer sig konstant og evnen til at tilpasse sig nye tiltag indenfor ECV området

Kurser

Viden erhverves blandt andet på fagområde specifikke kurser, som arrangeres til dette formål. Kurserne erhverves hovedsageligt i udlandet i forbindelse med internationale kongresser.

- 1) Under et ECV fellowship skal der føres en attesteret logbog over de ECV operationer som man har udført eller deltaget i, således at man inden ansøgning om fagområde certificering kan konstatere om de minimale krav for procedurer er opfyldt. Se appendix nedenfor. ECV operationer opnået før specialist anerkendelsen vil kunne tælle med, hvis de er opnået gennem ansættelse på højt specialiseret center.

Logbog

Attestation

Efter gennemført uddannelse udfærdiger Dansk Kirurgisk Selskab et uddannelsesbevis, UEMS OG eksamen vil kunne erstatte ovenstående forløb.

1) Appendix

- Oversigt over de indgreb som forudsættes udført eller deltaget i inden anmodning om fagområde certificering (se ”knowledges and skills”)
- Logbog-det anbefales at anvende den af UEMS vedhæftede udgave.

Kompetencer		Godkendt
Kompetence	Konkretisering af kompetence	

Kompetencer			Læringsstrategier, anbefaling	Kompetencevurderingsmetode(r)
Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)		

